

Ն.ՆԱԶԱՐՅԱՆ

ՄՈՇԱԿՆԵՐԻ

ԴԱՐՍԱՆԻՔԸ

ՊԵՏՉՐԱՏ

891.995
Հ-15

891.99.5
Հ-15

Ն. ՆԱԶԱՐՅԱՆ

3rd MAY 2011

Մ

ՄՈՇԱԿՆԵՐԻ ՀԱՐՍԱՆԻՔԸ

Նկորները
Բ. Մեսրոպյանի

ԹԵՏՐԱԿԱՆ
ՀԱԿԱՎԱԾ ԿԿ ԿԻՑ ՄԱՆԿԱՊԱՍՏԵԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ
1938

Պլումբեռս և հերկանուս,
Կուկես,
Այդես, —
Յեկան հանդես:

Եսպես խումբ-խումբ, տղտղալով,
Հայ յերգելով, հա բզզալով,—
Հավաքվեցին մի տաք անկյուն,
Ժողով արին զիշերն անքուն:

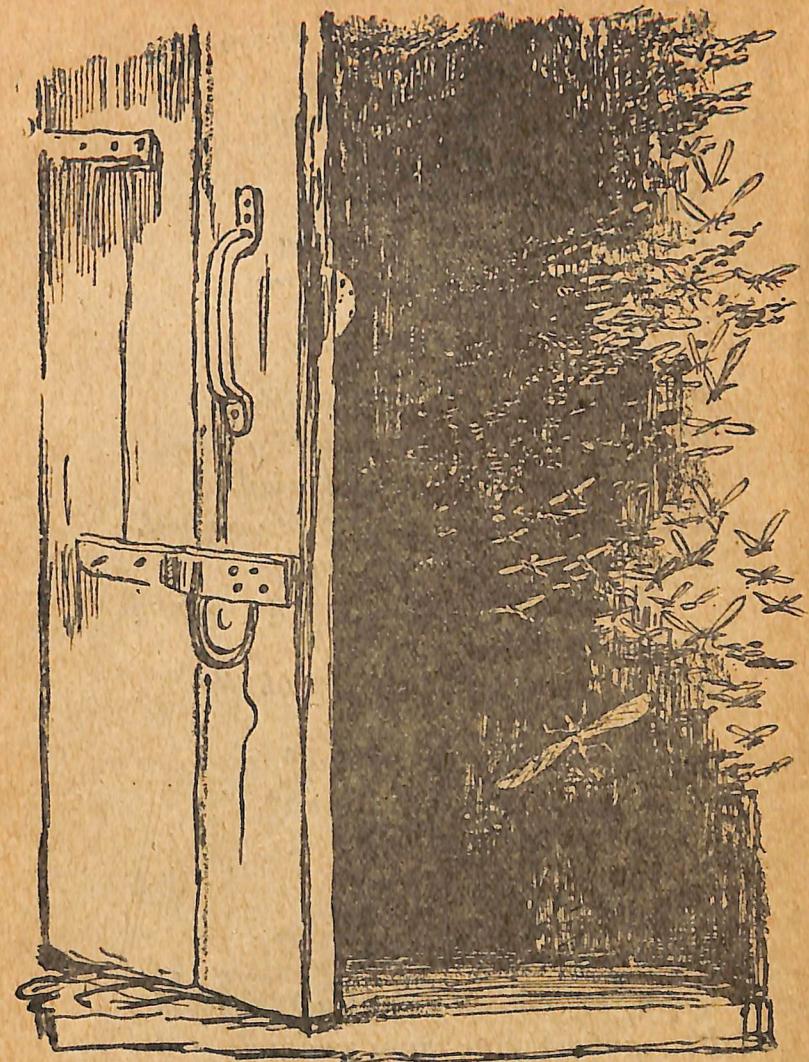
Առաջ յեկավ մայր մոծակը,
Մի բարձ դրին նրա տակը,
Փափուկ բարձին մայրը թիկնեց,
Հանգիստ ձայնով եսպես խոսեց.

— Մտիկ արեք, իմ մոծակներ,
Ի՞նչ ե ասում մայրիկը ձեր.
Նոր եք թուել գուքես ջրից,
Համբավ չունեք գեռ աշխարհից:

Դուք բոլորդ, այս որից յետ,
Պիտի կապվեք մարդկության հետ:
Բայց դուք գիտեք՝ հեշտ բան ե, վոր
Զագ պաշտպանենք տարին բոլոր:
Այս ճահճի մեջ
Տանջվել անվերջ,
Յավ ենք քաշել,
Կյանք ենք մաշել,
Վերջը մի կերպ հասել հացի...

Մեկ ել նրան, մի զիլ քացի...
— Հիմար, գոչեց քացի տվող
Խենթ մոծակը տղտղացող—
Հավաքել ես գեղ-գեղովին,
Ինչ ե, լսենք քո ժողովին,
Ազատ կյանք եմ յես ցանկանում
Քո ուժիմին չեմ յենթարկվում:

Վրա տվին ամեն կողմից
 Մայր մոծակին մի անգամից:
 Խեղճը ահից
 Թռավ գահից:
 — Ել չեմ ուզում զլուխ պատռել,
 Հիմարներիդ կարգի բերել:
 — Ել հիմի մեզ մայրը պետք չի,
 Քացով տվեք, թող գեն կորչի:
 Մի նոր մոծակ վրա հասավ,
 Չայն խնդրելով այսպես ասավ.
 — Մի զես նայիր, ընկեր Այդես,
 Ի՞նչ եք խոսում, անխելք, այդպես,
 Յերբ գա աշուն՝ գոմը կերթանք
 Ու կզրենք հրավիրանք
 Կզա գեղը—
 Մեր վողջ ցեղը:
 Յերբ կունենաք հագուստ ու գույք,
 Մենք կկազմենք մի մեծ խնձույք,
 Յոթը գիշեր, յոթը ցերեկ
 Կասենք. «Տղերք, կերեք, խմեք»:
 Ահա այսպես հարսանիքով
 Հարս կբերենք զյուղի կարգով:
 — Կեցցենս, կեցցենս մեր փեսացու,
 Չայնեց մոծակ մի տիրացու,
 — Դե, բոլորս յեկեք յերգենք,
 Սրան մի լավ գովաբանենք:
 Ու շարվեցին մոծակները,
 Մոտեցրին կնձիթները,
 Շատ տղղացին, տղտղացին,
 Թռան դեպի գոմ գնացին:

Գոմը չոր եր, տավար չկար՝
 Դաշտում եյին կովն ու վոշխար,
 Մոծակները հավաքվեցին,
 Հարսանիքի տեղ ընտրեցին:

Մին ել, ըհը՝, գոմի տերը,
 Բոնած թոռան փափիլիկ ձեռը,
 Գոմը մտավ, վոր հավերի
 Որվա ածած ձուն հավաքի:
 Մոծակները շշնջացին,
 Տզտղացին ու խնդացին:
 Յեվ նրանցից մինը վազեց
 Կուզ պառավի քթից բռնեց:

— Տը՝ զզ...

— Պը՝ զզ...

Իր կնճիթով սուր ու խայթող
 Խեղճ պառավին պատճառեց դող:
 Պառավն շտապ գոմից թռավ,
 Չու, հավ ու թառ վողջ մոռացավ,
 Զեռքը տարավ քիթը քորեց.
 — Անտեր մնաս, ուֆ, ուֆ, — ասեց:
 Մոծակները ծափ տվեցին,
 Խմբով գոմից դուրս ցատկեցին:

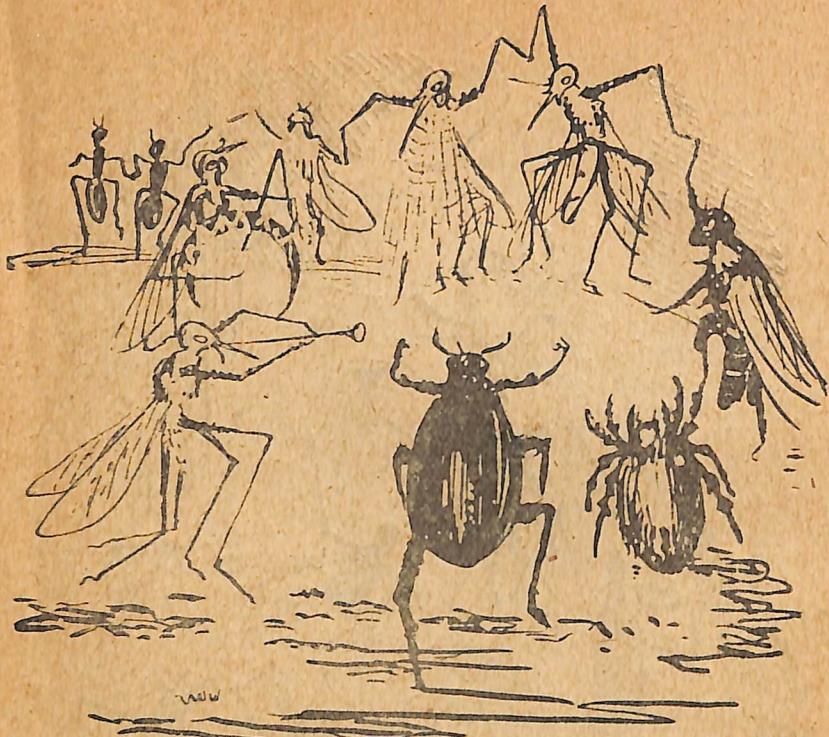
Ահա այսպես ամառը վողջ
 Թուվուացին ժիր ու անխոնջ,
 Մարդ կծեցին,
 Վարակեցին:
 Վորը մնուավ,
 Վորը թռավ,
 Վորն ել սատկեց նեխած ճահճում —
 Են սրսկած թունոտ մահճում:

Բայց տաքերը շուտով անցան,
 Ծառ ու ծաղիկ վտիտ դարձան,
 Մոծակները ցրտահարված,
 Անփույթ չարքով յերամ կապած՝
 Թռան դեպի գոմերը տաք,

Յեվ սկսվեց խաղ ու կատակ:

Մեր փեսացուն տեղից ցատկեց,
 — Պսակվում եմ, — հայտարարեց:
 — Այ, շատ բարի, ինչ եմ ասել,
 Հարսանիքիդ վախտն ե հասել:
 Դեհ, վեր կացեք
 Գինի բերեք:
 Յեվ դուրս յեկան մոծակները,

Նախ՝ զբեցին հրավերը,
Առան կացին
Յեղ մոլթեցին,
Գինի առան,
Աշուղ դարձան...
Մեկ թռչում են, մեկ տղտղում,
Ծափ են տալիս, առաջ վագում:

Կազմել եյին մոծակների
Մի մեծ համերգ հրաշալի:
Ու կանչեցին հարևանին,
Ծանոթ, ընկեր, բարեկամին:
Հավաքվեցին մժեղ, մլակ,
Բլոճ, մրջյուն, ամեն տեսակ:
Բերին նաև

Ընտիր պարզե՞ւ
Հարսանքավորը —
Տիզքավորը,
Սարդ-խնամին,
Բզեղ ամին:
Յեկ միալար նվազներով,
Ճամբա ընկան զիւ յերգերով:
Պար են բոնել՝
Ահել ջահել
Խաղում, խնդում,
Մինչև հասան զոքանչի տուն:
— Ուռա, ուռա, — գոռում եյին
Ամեն կողմից տղա ու կին...
— Խմբնք յերկու ծաղկի կենաց,
Արժանացան նրանք միմյանց...

Մոտ յերեք որ հարսի անում
Կատարեցին լավ կեր ու խում,
Վերջը հարբած
Ու տաքացած
Հարսին առան ու տուն դարձան:
Հենց վոր հասան, թռան տեղից՝
Սարդ ու բզեղ, դուռ ու դրկից:
— Կարգ ալաշտպանիր, բզեղ քեռի,
Բլոճ պապին պիտի պարի:
— Խնամի սարդ, ինչ նվազեմ:
— Ներեք, տղերք, յես հոգնած եմ:
Յեկ ամենքից հետո ասին —
— Հերթը հասավ հարսն ու փեսին:

Քողով հարսը պարն սկսեց,
Մի մարդ գոմի դուռը բացեց,
Կամաց-կամաց յեկավ առաջ,
Նոր գործիքներ ձեռքին բռնած,
Պինդ փակվեցին գուռ լուսամուտ,
Գոմը պատեց անթափանց մութ:

Անձանոթը լուցկին վառեց,
Յեվ ծծումբը բոցավառվեց:
Գոմը զարձավ ծխի բազնիք,
Ու խառնվեցին տղամարդիկ:
Յեվ լսկում ե իրարանցում,
Թշպրտում են թունոտ բոցում,
Տղղում, ճչում,
Իրար կանչում:

Պատ խմբագիր՝ Մ Կըտիչ Կորյուն
Տելու խմբագիր՝ Ան Գասպարյան
Սրբագրիչ՝ Թ. Հովհակիմյան
Կոնտրոլ սրբագրիչ՝ Գ. Հակոբյան

Սակայն ով ե լսում նրանց,
Բզկտում են արդեն միմյանց:
Յեվ հալածված, սաստիկ շշմած,
Գորշ ծխին են նայում ապշած:
— Փեսա, փեսա,
Մի ինձ ասա
Կինդ ուր ե,
Կենդանի՞ յե:

— Ա՛խ, սև լիներ եսպես հարսնիք,
Ես ի՞նչ որի մեզ հասցըրիք:
— Յեղբայր, պրծավ մեր լավ որը,
Թշնամի յեն մեզ բոլորը,
Ել վոնց անենք
Ում աղերսենք...
— Վոր ասացի՞ զգուշ կացեք,
Զլսեցիք. զեհ սատկեցեք:
Յեվ մահաբոթ ծխին հլու,
Կոտորվեցին մոծակ ու լու:

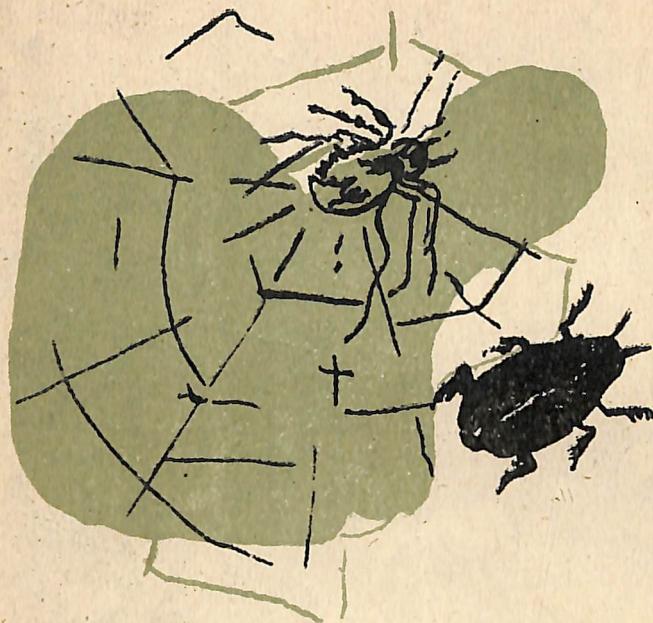
Քլավլիտի լիտոգր Կ 4716. Հրատ. 4380.
Պատվիր 25. Տիրաժ 5000.
Թուղթ 62×94. Տպագր. 1 մամ.
Մեկ մամ. 253±4 սիշ. Հեղին. 0,6 մամ.
Հանձնված է արտադրության 2 հունվարի 38թ.
Ստորագրված է տպագրության 4 հունվարի 38թ.
Գինը 70 կող.
Պետքարտի տպարան, Յերևան, Խենինի փող. 65

140

11698

ԳԻՒԾ 70 ԿՈԴ

Н. НАЗАРЯН
С ВАДЬБА КОМАРОВ
ГИЗ АРМ. ССР ЕРЕВАН 1938